

**SYLABUS**

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023 (skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

Nazwa przedmiotu	<b>Literatura i podróżopisarstwo</b>
Kod przedmiotu*	IC2/35
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	3 rok, sem. V
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy/ moduł przedmiotów uzupełniających (literatura)
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	<b>dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg (autor programu);</b> Pracownicy Zakładu Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt. ECTS
5		15							<b>1</b>

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

Zaliczenie z oceną

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość gatunków dziennikarskich na poziomie pierwszych dwóch lat studiów licencjackich, wyniesiona z przedmiotu: <i>Gatunki dziennikarskie</i> (1 rok, sem. I).
--

### 3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

#### 3.1 Cele przedmiotu

C1	Poszerzenie wiedzy studentów z zakresu literatury podróżniczej.
C2	Doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji wybranych tekstów z zakresu literatury podróżniczej.
C3	Kształcenie rozumienia specyfiki tekstu z dziedziny podróżopisarstwa.

#### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych <sup>1</sup>
EK_01	Student/ka posiada wiedzę na temat najważniejszych zagadnień związanych z podróżopisarstwem (w tym także w kontekście mediów).	K_Wo1
EK_02	Student/ka potrafi analizować różnorakie teksty z dziedziny podróżopisarstwa oraz oceniać i formułować przy tym różnorakie wnioski.	K_Wo3
EK_03	Student/ka potrafi krytycznie oceniać poziom swojej wiedzy i dążyć do jej ustawicznego pogłębiania.	K_Uo9
EK_04	Student/ka ma świadomość misyjności wykonywanego przez siebie zawodu.	K_Ko3

#### 3.3 Treści programowe

##### A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-
-
-

##### B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Podróżopisarstwo Józefa Ignacego Kraszewskiego.
2. <i>Listy z podróży do Ameryki</i> Henryka Sienkiewicza jako pierwszy nowożytny reportaż polski.
3. Podróżopisarstwo Arkadego Fiedlera (np. <i>Kanada pachnąca żywicą</i> , <i>Ryby śpiewają w Ukajali</i> , <i>Kobiety mej młodości</i> , <i>Spotkałem szczęśliwych Indian</i> ).
4. Współczesny obraz Kaukazu (na podstawie reportażu Wojciecha Góreckiego).
5. Sztuka reportażu Wojciecha Cejrowskiego.
6. Martyna Wojciechowska – kobieta na krańcu świata i jej opisywanie świata.
7. „Sztuka podróżowania” Jacka Pałkiewicza.

<sup>1</sup> W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

8. Różne twarze współczesnego podróżopisarstwa: Tomasz Grzywaczewski, Krzysztof Głombowski, Anna Ikeda.

### 3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu z prezentacją multimedialną.

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	referat, obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćw.
EK_02	referat, ocena w trakcie zajęć	ćw.
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćw.
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćw.

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywność oceniana każdorazowo na zajęciach – można uzyskać maksymalnie 3 punkty (dodatkowe punkty otrzymuje się za przygotowanie referatu – są to 1 do 3 punktów za każdy referat w zależności od jego oceny).

Ocena podsumowująca:

Poniżej 9 punktów – ocena niedostateczna, 9 punktów – ocena dostateczna, 11 punktów – ocena dostateczna plus, 13 punktów – ocena dobra, 15 punktów – ocena dobra plus, powyżej 15 punktów – ocena bardzo dobra.

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	13
SUMA GODZIN	30
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>	<b>1</b>

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	nie przewiduje się
Zasady i formy odbywania praktyk	-

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa\*:

- Burkot S., *Polskie podróżopisarstwo romantyczne*, Warszawa 1988 (rozdziały: „Jaskółczy niepokój”. *Podróżopisarstwo romantyczne*; *Le génie de l’Orient*; „Peregrinare necesseest...”; *Podróż swojaka po swojszczyźnie*; *Północ i Południe*; *Porzucicie wszelką nadzieję*).
- Fiedler A., *Kanada pachnąca żywicą*, wydanie dowolne.
- Fiedler A., *Ryby śpiewają w Ukajali*, wydanie dowolne.
- Fiedler A., *Kobiety mej młodości*, wydanie dowolne.
- Fiedler A., *Spotkałem szczęśliwych Indian*, wydanie dowolne.
- Głombiowski K., *Po Grecji klasycznym szlakiem*, Gdańsk 1997.
- Górecki W., *Planeta Kaukaz*, Wołowiec 2010.
- Grzywaczewski T., *Przez dziki wschód. 8000 km śladami słynnej ucieczki z gułagu*, Kraków 2012.
- Ikeda A., *Życie jak w Tochigi. Na japońskiej prowincji*, pod red. K. Sławińskiej, Warszawa 2012.
- Kapuściński R., *Kirgiz schodzi z konia*, Warszawa 2007.
- Kapuściński R., *Imperium*, Warszawa 1993.
- Kapuściński R., *Autoportret reportera*, wybór i wstęp Krystyna Strączek, Kraków 2003.
- Kraszewski J.I., *Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy*, wyd. dowolne.
- Pałkiewicz J., *Sztuka podróżowania*, Poznań 2008.
- Pałkiewicz J., *Andrzej Kapłanek, El Dorado. Polowanie na legendę*, Poznań 2005.
- Sienkiewicz H., *Listy z podróży do Ameryki*, wyd. dowolne.
- Wojciechowska M., *Przesunąć horyzont*, Poznań 2006.
- Wojciechowska M., *Kobieta na krańcu świata*, Warszawa 2009.
- Wolny-Zmorzyński K., *Ryszard Kapuściński w labiryncie współczesności*, Kraków 2004.

\*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, z każdej pozycji wybrać przynajmniej 3-4 rozdziały.

### Literatura uzupełniająca\*:

- Domostawski A., *Kapuściński non-fiction*, Warszawa 2010.
- Fiedler A., *Barwny świat Arkadego Fiedlera*, Warszawa 1975 (rozdziały: *Narodziny książki*, *Serce*, *Skąd ta poczytność* i *Potrzeba dawania*).
- Górecki W., *Toast za przodków*, Wołowiec 2010.
- Kamionka-Straszakowa J., *„Do ziemi naszej” - podróże romantyków*, Warszawa 1987.
- Kapuściński R., *Podróże z Herodotem*, Warszawa 2013.
- Kolbuszewski J., *Krajobraz i kultura. Sudety w literaturze i kulturze polskiej*, Katowice 1985 (rozdział: *Krajobraz i kultura*).
- Korniłowiczówna M., *W sto lat później. Szkice z podróży do Ameryki*, Warszawa 1975
- Kraszewski J.I., *Wspomnienia Odessy, Jedysanu i Budżaku*, wyd. dowolne.
- Maciąg K., *Romantyczne podróżopisarstwo na przykładzie „Wspomnień Wołynia, Polesia i Litwy”*

Józefa Ignacego Kraszewskiego [w:] "Studia Philologica" 2005. *Rozprawy i szkice*, pod red. J. Pa-sterskiej, R. Mnicha, E. Pszenycznego, Drohobycz 2005.

Niedzielski C., *O teoretycznoliterackich tradycjach prozy dokumentarnej (Podróż - Powieść - re-portaż)*, Warszawa 1966 (rozdziały: *Między dokumentem i powieścią i Spór o reportaż*).

Pałkiewicz J., *Syberia. Biegun zimna, polski ślad i dobrosąsiedzkie relacje*, słowo wstępne J. Gaw-roński ; kilka słów o autorze W. Cejrowski ; tłum. z ang. M. Konopa, Warszawa 2014.

Pałkiewicz J., *Syberia. Wyprawa na biegun zimna*, Poznań 2007.

Sztachelska J., *Listy z podróży do Ameryki a XIX-wieczne korzenie polskiego reportażu* [w:] *Henryk Sienkiewicz i jego twórczość. Materiały z konferencji naukowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, 5–7 maja 1996 r.*, pod red. Z. Przybyły, Częstochowa 1996.

Zięba P., *Motyw podróży i drogi z punktu widzenia edytorskich i stylistycznych rozwiązań Józefa Ignacego Kraszewskiego*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historicoliteraria” 2007, t. 7, s. 95-110.

Zwolińska B., *"Listy z podróży do Ameryki" a "Listy z Afryki" Henryka Sienkiewicza - dwa modele podróży i podróżnika*, „Litteraria Copernicana” 2019, nr 3, s. 111-123.

\*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, z każdej pozycji wybrać przynajmniej 2-3 rozdziały.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej